

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
DENNIS MONTEBELLO**

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2006

Avviz Numru. 317/2004

Avviz numru 317/04 DM

Tony Aquilina u Tony Aquilina Limited (C-12350)

Vs

Saviour Balzan u/jew Matthew Vella

Il-Qorti,

Rat l-avviz permezz ta' liema l-atturi talbu l-kundanna tal-konvenuti, għall-hlas tas-somma ta' mhux izjed minn hames t'elef lira Maltin (Lm5,000) bhala danni ai termini ta' l-Artikolu 28 tal-Kapitolu 248 tal-Ligijiet ta' Malta u dana stante illi f'rapport ippubblikat fil-gurnal Maltatoday ta' nhar is-6 ta' Gunju, 2004, (Dok. 'TA1') anness ma' l-Avviz huma jew min minnhom immalafamaw lill-atturi jew min minnhom bil-ghan car li jtellfulhom jew inaqqsulhom ir-reputazzjoni taghhom.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez u bil-konvenuti, jew min minnhom, ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti fejn eccipew illi:

1. Preliminarjament l-atturi ghandhom jippruvaw li l-konvenuti huma il-legittimi kontraditturi ta' l-allegazzjonijiet li huma gabu kontra taghhom.
2. Preliminarjament ukoll l-artiklu ppubblikat fil-gurnal "Malta Today" ta' nhar is-6 ta' Gunju, 2004, huwa biss rapport ta' fatti li kienu ga pubblici fis-sens li jirreferu ghal serje ta' atti pubblici fosthom sentenza tal-Qorti tal-Gustizzja u procedimenti pubblici ohra li prezentement qed isehhu kontra l-attur.
3. Minghajr pregudizzju ghal fuq espost it-talba attrici hi nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjes billi l-artiklu inkwistjoni huwa oggettivament veritier, rizultat ta' ricerka serja u diligenti, u l-ghan tieghu kien biss l-interess pubbliku jigifieri li l-pubbliku jigi nformat b'mod korrett u veritier fuq materja li tikkoncerna lillu.
4. Minghajr pregudizzju ghal fuq espost dan l-artiklu kien biss frott tal-liberta' ta' l-istampa u tal-ezercizzju tad-dritt fondamentali ta' l-espressjoni li hija l-ghodda hekk mehtiega fl-izvillup demokratiku ta' pajjiz.
5. Ukoll minghajr pregudizzju ghal fuq espost l-eccipjenti jiddikjaraw li b'difiza taghhom iridu jippruvaw li l-artiklu kien rapport oggettiv tal-fatti attribwiti lill-atturi u dan apparti li huwa 'fair comment' f'socjeta' demokratika.
6. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti esibiti;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-atturi pprezentata fil-10 ta' Awissu, 2005 ;

Rat l-atti kollha tal-process; u

Ikkunsidrat:-

L-atturi qeghdin jibbazaw l-azzjoni taghhom fuq dak li deher fl-artikolu intestat **“Conmen in Cocky Land Deals Scam”** fl-1 u 9 pagni tal-gazzetta “Malta Today” tas-6 ta’ Gunju, 2004. Huma senjatament jghamlu riferenza ghal dik il-parti ta’ l-artikolu fil-pagna 9 ta’ l-istess publikazzjoni fejn gie rapportat hekk:

“Raymond Aquilina had removed the existing foundations of a development they were constructing on this land with a bulldozer, aided by the services of his brother’s company namely Tony Aquilina Limited.”

Huma jsostnu l-artikolu kollu jitkellem fuq serje ta’ abbuzi serji addebitati lil diversi persuni u socjeta’ fejn jipprimeggja Raymond Aquilina, hu l-attur Tony Aquilina. Konsegwentement l-atturi jikkonkludi li b’dik ir-referenza ghal dik l-assistenza limitata f’ bicca operazzjoni solitarja illi l-attur allegatament seta’ kien ta’ lil huh permezz ta’ l-uzu ta’ makkinarju u mpjegati tal-kumpanija attrici, huma gew implikat f’ dawk il-kummenti kollha negattivi li gew diretti lejn huh u lejn il-persuni u socjeta’ ohra imsemmija u attakkati fl-intier ta’ listess artikolu.

L-attur Tony Aquilina, fid-deposizzjoni tieghu, ma jikkontestax illi huwa kien, fuq istruzzjoni ta’ huh Raymond, effettivament ghamel ix-xoghol ta’ l-iskavazzjoni msemmi fl-artikolu u illi ghall-esekuzzjoni ta’ dan ix-xoghol kien uza l-impjegati u makkinarju tal-kumpanija tieghu Tony Aquilina Limited. F’ din l-istess deposizzjoni anzi huwa enfasizza illi la hu u lanqas il-kumpanija tieghu m’ ghandhom xi konnessjoni ma xi negozju li jista’ jiggestixxi huh Raymond Aquilina, u enfasizza wkoll li kien esegwixxa ix-xogholijiet ta’ skavazzjoni fl-interess ta’ huh bl-istess mod kif kien jagixxi u jahdem kieku kien gie nkarigat minn kwalunkwe kuntrattur iehor.

Huwa jiddikjara “dejjaqni l-artikolu ghaliex l-artikolu jindika li jiena kont komplici ta’ hija, meta jiena kull m’ ghamilt mort fuq inkarigu ta’ hija biex jiena nghanillu x-xoghol u dan ghamiltulu bi hlas. Il-hsara li sofret huwa illi n-nies, wara li qraw l-artikolu, bdew jghiduli ‘Toni x’ garalek

hemmhekk' u jiena bdejthi nghidilhom illi hijja kien qabbadni nghamillu bicca xoghol bi hlas".

Minn naha tal-konvenuti, nonostante l-ammissjoni ta' l-atturi illi huma kienu fil-fatt pprestaw is-servizzi taghhom ghall-iskavazzjoni specifika msemmija fl-artikolu, sosstnew illi l-fatt minnhom irrapportat kien gie rrilevat ukoll fi tlett sentenzi tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili ta' l-14 ta' Marzu, 2004 fejn f' kull wahda l-konvenut kien Raymond Aquilina, hu l-attur, u anke eccipew lid an ir-raportagg jikkostitwixxi 'fair comment'.

Ghalhekk jirrizulta assolutament stabbilit illi fil fatt l-attur u l-kumpanija tieghu Tony Aquilina Limited kienu effettivament ipprestaw is-servizzi taghhom lil Raymond Aquilina ghall-habta ta' l-1999 u kienu ghamlu xoghol ta' skavazzjoni appuntu fuq dik il-porzjoni ta' art, illi dwarha l-istess Raymond Aquilina kellu kwistjonijiet dwar il-proprjeta' mas-Sinjuri Marshall u Xuereb u l-kumpanija NMR Limited; ezattament kif gie rapportat fl-istess artikolu fil-bran li minnu jilmentaw l-atturi.

Izda din il-verita' u ezattezza mhumiex bizzejjed biex jezoneraw ghal kollox lill-konvenuti minn kull responsabilita' billi, kif sewwa ssottometta d-difensur ta' l-atturi fin-nota ta' osservazzjonijiet tieghu, nonostante illi jirrizultaw ippruvati l-fatti addebitati lill-atturi, l-Qorti xorta wahda trid tezamina jekk dawn il-fatti, kif irrappurtati u kif inseriti fil-kuntest ta' l-artikolu kollhu, jistghux xorta wahda iwasslu ghall-messagg differenti minn dak li attwalment kellu jitwassal lil dawk il-qarreja ta' inteligenza medja illi qraw l-artikolu, senjatament meta l-istess artikolu jitratta eskussivament u fit-tul dwar abbuzi serji fi trasferimenti ta' artijiet u xogholijiet ta' bini u li fihom huwa mplicit sew Raymond Aquilina, hu l-attur Tony Aquilina.

Pero', wara illi l-Qorti ghamlet ezami akkurat ta' l-artikolu in kwistjoni fl-intier tieghu, jirrizulta illi l-attur u l-kumpanija tieghu u l-assistenza li kien ta' lil huh Raymond Aquilina, huma msemmija biss u minghajr riservi in konnessjoni ma' kaz specifiku ta' skavazzjoni ta' pedamenti fuq art li

taghha certi Marshall, Xuereb u kumpannija NMR Limited kienu qed jippretendu li hi tagghom.

Ghalhekk qarrej ta' intellett u mohh medju ma kellu ebda raguni ghaliex jahseb illi l-attur u l-kumpannija tieghu setghu kienu mplikati ma' l-abbuzi l' ohra msemmijin precedentement fl-istess artikolu. Anzi, meta l-konvenuti ddemarkaw b'mod car il-limiti ta' l-partecipazzjoni ta' l-atturi f'operazzjoni solitarja ta' skavazzjoni, jirrizulta li l-messagg uniku li qarrej normali kellhu jiehu kellhu jkun dak li Raymond Aquilina, fil-kwistjonijiet li kellu dwar dik l-art specifika li dwarha kien hemm diversi pretensjonijiet dwar il-proprjeta', kien ghazel li jutilizza s-servizzi ta' huh u l-kumpannija tieghu (l-atturi) sabiex nehha l-pedamenti u saru xogholijiet ta' skavazzjoni.

Infatti, in ottempranza ma' dawk ir-regoli kollha li jikkostitwixxu l-"fair comment", il-konvenuti ma ghamlu ebda enfasi partikolari fuq il-parentela li fil fatt tezisti bejn Raymond Aquilina u huh l-attur Tony Aquilina u anzi rrezistew milli jkomplu jaghmlu xi kummenti fuq l-operat ta' l-atturi bhall ma kien ikun il-kumment li ix-xogholijiet esegwiti mill-atturi kienu b' xejn jew li gew ipprestatu b'xi ghagla partikolari. Zgur li ma gie rrapportat xejn zejzed li setgha jitfgha xi dell fuq il-kontribut ta' l-atturi fl-operazzjonijiet ta' Raymond Aquilina.

L-atturi ma jistghux jippretendu li talli Raymond Aquilina seta implikahom f'xi operazzjoni xi ftit oskura jduru fuq il-konvenuti talli dawn irrapportaw fedelment dik il-partecipazzjoni.

Ghaldaqstant issib illi ma jezisti ebda indizju ta' xi ksur tal-ligijiet dwar l-istampa fil-kaz sotto ezami, jirrizulta illi fejn saret ir-riferenza ghall-attur u ghall-kumpannija tieghu, dak li gie rrapportat huwa biss il-verita', gie rrapportat ezattament fil-kuntest tal-kwistjoni specifika li ghaliha kienet qed tirreferi dik il-parti ta' l-artikolu u li l-kumment veritier dwar il-parentela ta' l-attur ma' Raymond Aquilina huwa fair comment ta' fatt veru li hu fl-interess tal-pubbliku li jkun jaf.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghall-dawn il-mottivi tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti fil-mertu u tichad it-talba ta' l-atturi fil-konfront taghhom.

Bl-ispejjez kontra l-atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----